

1. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин - Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин / І.І. Ібатулін, Ю.О. Панасенко, В.К. Кононенко та інші. – К.: Вища освіта, 2003. 432 с.

<https://drive.google.com/file/d/1a593bAWUOfaqKZxpvsKWBAACRVQ5Un0-8/view>

2. Годівля сільськогосподарських тварин. В.С. Бомко Київ "АГРАРНА ОСВІТА", 2010 р.

<https://drive.google.com/file/d/1EqtiwYdsFS3V79d2C3zn-ogENa35Km42/view>

3. Годівля сільськогосподарських тварин В.С. Бомко Вінниця "Нова книга", 2001 <https://drive.google.com/file/d/1fUDSvNrt0eVpB-FMU96UUKqnDLTPM09H/view>

4. <https://village-life.biz/hodivlia-kiz-efektyvni-tekhniky-ta-rekomendatsii-dlia-uspishnoho-tvarynnytstva/>

УДК: 636.7.043

ЕКСТЕР'ЄРНІ ТА ЕТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СОБАК МОЛОСЬКОЇ ГРУПИ

Прецуленко А., здобувач 1 курсу (короткий цикл)
Науковий керівник: **Косенко С.**, к. с.-г. наук, доцент

Одеський державний аграрний університет

Анотація. Досліджували історію походження, особливості екстер'єру, інтер'єру та поведінки собак молоської групи.

Ключові слова: собаки, породи, молоси, екстер'єр, інтер'єр.

Постановка проблеми. Молоси вважаються одними із найдавніших собак на планеті. Вони існували поряд з людиною ще задовго до початку нашої ери, їх історія пов'язана з історією ассирійців, шумерів і фінікійців, але справжньої популярності вони набули за часів давніх римлян [3]. Свою назву ця група собак отримала за назвою міста Молосія в давньогрецькій провінції Епір. Саме там почали масово розводити собак, що відрізняються могутнім корпусом, величезною фізичною силою та беззавітною відвагою і відданістю господареві. Велетенських псів використовували для видовищних кривавих боїв, охорони, важкої роботи [1]. З часом пси-гіганти, що вселяли жах, стали предками багатьох сучасних порід, у тому числі і досить мініатюрних. Але навіть у маленькому мопсі чи забавному французі явно проглядаються риси їхніх великих прабатьків [2].

Мета роботи. Вивчити особливості екстер'єру, інтер'єру та поведінки собак молоської групи..

Результати досліджень. Сьогодні група собак молосів налічує більше 30 пород собак, об'єднаних схожими зовнішніми і поведінковими ознаками. Породи молосів мають спільні, характерні для всієї групи риси екстер'єру: великі розміри; висячі вуха; шкіра, що відвисає, потужні щелепи; масивна голова, міцний кістяк, втомлено-мудрий погляд.

У більшості представників цієї групи висота в холці перевищує 70 см, а висота в холці німецького дога, справжнього собачого гіганта, досягає 95 см. У стародавні часи вуха молосам коротко купірували, щоб загострити слух тварини та не дозволити противнику в бою схопити собаку за вухо - надзвичайно чутливу частину тіла. Сьогодні більшість собак молоської групи мають великі висячі вуха, які іноді надають їх суворому вигляду ніжність і зворушливість.

Зайві складки шкіри на тілі молоса у давньому минулому виконувала роль своєрідного панцира, що захищає собаку від випадкової стріли або удару мечем (рис. 1). У сутичці з такою шкірою навіть при захопленні суперником можна було викрутитися і вразити його гострими зубами.

Рис. 1. Представники молоської групи: мастіно наполітано та мопс

Широка велика голова і сильний жувальний апарат — візитна картка молосів. У похідних умовах їм часто доводилося самотійно шукати собі їжу і полювати дрібних і середніх тварин.

Молоси надзвичайно потужні і важкі собаки. Ще 2 тисячі років тому, коли з'явилися перші представники цієї породи, вони підкорили оточуючих саме своєю потужністю і фізичною силою, яких не було у більшості інших собак. Високий інтелект, завдяки якому вони розраховують свої сили, і висока фізична сила дозволяють їм нікуди не поспішати і не піддаватися на провокації дрібних сородичів. Однак, незважаючи на флегматичність, молос перетворюється на швидкісну рішучу блискавку там, де справа стосується захисту життя або майна господаря.

Молоси дуже розумні і, схоже, вони про це знають. Ці собаки не кидаються виконувати команду, а воліють добре її обдумати, щоб потім прийняти єдине правильне рішення. Вони можуть порозумітися далеко не з кожним

дресирувальником, зате у того, кого поважають по-справжньому, будуть добре навчатися і працювати.

А ось зі здоров'ям цим чудовим псам не пощастило. Великі породи дуже важко вирощувати, втім, і у дрібніших спостерігаються проблеми з лапами, з формуванням кісткової та хрящової тканини, патології суглобів, найпоширеніша і найсерйозніша з яких дисплазія. У собак з короткою мордою виникають складнощі з диханням, а згодом і з серцево-судинною системою. Часто виникають розлади травлення; молоси схильні і до такої небезпечної патології, як заворот шлунка.

Висновки. Собаки молоської групи є найбільшими представниками серед усіх порід собак. Вони відомі ще до початку нашої ери, коли використовувались в якості бойових та охоронних псів. Нині молосів також використовують у службових цілях. Маленькі представники цієї групи добре зарекомендували себе у якості компаньонів.

Список використаних джерел

1. Макгріві П. Собаки: Vivat, 2011. 240 с.
2. Офіційний сайт FCI. URL: <http://www.fci.be> [дата звернення 7.03.2023]
3. The Dog Encyclopedia. [DK \(Dorling Kindersley\)](#), 2013. 360 p.

УДК 636.03:636.5

ОСОБЛИВОСТІ БРОЙЛЕРНОГО ПТАХІВНИЦТВА

Рибачок Ю., здобувач вищої освіти

Бучковська В., кандидат с.-г. наук, доцент, E-mail: ybutschk@ukr.net

Подільський державний університет

Птахівництво – галузь агарного виробництва, основним завданням якої є вирощування, утримання, розведення, годівля різних видів птиці, використання засобів автоматизації та механізації, проведення профілактики хвороб з метою отримання продукції птахівництва [1]. В останні десятиліття птахівнича галузь демонструє вражаюче зростання, зумовлене збільшенням попиту на яйця та м'ясо. Однак у зв'язку з хвилею пташиного грипу НРАІ у 2022 році галузі довелося подолати великі труднощі. Багато птахів було вибраковано, що призвело до глобального дефіциту яєць.

Проте, у сільському господарстві галузь птахівництва лишається проблемною, незважаючи на свій стрімкий розвиток. На сучасному етапі розвитку перед галуззю стоять наступні завдання: створення оптимальних умов для підвищення ефективності галузі в цілому; забезпечення населення доброякісними продуктами харчування; опір значній конкуренції на внутрішньому ринку; пошук шляхів виходу галузі на світовий ринок.